HUMAN RIGHTS WATCH

ایران: نوجوانان متخلف درکمند رویارویی بااعدام

علی رغم دوحکم تعلیق مجازات، ایران پیشرو اعدام نوجوانان درجهان به شمارمی رود

(قاهره، ۲۳ سپتامبر۲۰۰۶)- دیده بان حقوق بشر گزارش داد که برنامه اجرای حکم اعدام این هفته دو نوجوان متخلف و تعلیق آن درآخرین دقایق، وضعیت ایران را به عنوان پیشرو اعدام نوجوانان درجهان برجسته می سازد.

درحالی که طی ۵ سال گذشته ۱۵ احکام اعدامی ازاین دست وجود داشته است، سینا پایمرد قرار بود که درتاریخ ۲۰ سپتامبردوهفته بعد از هجدهمین سال تولد خود با اعدام به مجازات مرگ برسد. دومین نوجوان علی علیجان بود که هم اکنون ۱۹ ساله است. هر دو نفر زیر ۱۸ سال مرتکب قتل شده بودند. براساس گفته های وکیل پا یمرد، دادگاهی که این حکم را برای او صادر کرد این موضوع را درنظرنگرفت که پایمرد از یک نوع اختلال روانی رنج می برد.

هردونوجوان یاد شده روز چهارشنبه با گذشت خانواده های محکومین مواجه شدند که طبق قانون مجازات اسلامی از گزینه خود مبنی بر اخذ خون بها به جای اعدام استفاده کردند. اگر گزینه خون بها تحت شرایط خاصی محقق شود، باید نوشته و به صورت رسمی تایید شود. فردی که مجرم است، برای جرمی که کرده مبلغی می پردازد ودیگر امکان ندارد به خاطر آن جرم درآینده مجازات شود. مجازات مرگ درایران در بسیاری از جرائم توسط اعدام انجام می شود.

کلاریسا بنکومو، محقق حقوق کودکان بخش خاورمیانه سازمان دیده بان حقوق بشردرهمین زمینه گفت: " اگر چه دو نوجوان دردقایق آخربا بخشش مواجه شدند اما ایران به عنوان رهبر اعدام کودکان تشخص بارزی دارد." به گفته وی " مقامات ایرانی باید این عمل نفرت انگیزرا متوقف وکناربگذارند."

وقتی یک نفر درایران به مرگ محکوم شد، از اعضای خانواده مقتول درست پیش از اجرای حکم اعدام پرسیده می شود که اگر مایل هستند می توانند متهم به مرگ را ببخشند. بخشش وعفو پایمرد زمانی صورت گرفت که به عنوان آخرین درخواست به اواجازه داده شد که نی بنوازد. براساس گزارش مطبوعات، نواختن او به شدت افرادی که درصحنه اعدام حاضر بودند، ازجمله اعضای خانواده قربانی را تحت تاثیر قرارداد.

جوان سوم، که درهنگام اعدام در اوان ۲۰ یا ۲۱ سالگی قرارداشت، مورد بخشش خانواده قربانی قرار نگرفت. اگرچه مشخص نیست که آیا او در زمان ارتکاب جرمی که به دان محکوم شده، زیر ۱۸ سال بوده است .

دومعاهده اصلی حقوق بشر، کنوانسیون حقوق کودک وکنوانسیون بین المللی حقوق مدنی وسیاسی، وضع کردن مجازات اعدام را برای جرائمی که قبل از سن ۱۸ سالگی انجام می شود، منع کرده است. ایران هر دومعاهده را به تصویب رسانده است.

ایران بیش ازهر کشوری درجهان نوجوانان متخلف را اعدام کرده است. از سال ۲۰۰۱ تا کنونحد اقل ۱٤ نوجوان متخلف ازجمله حداقل یک مورد در سال جاری وهشت مورد درسال ۲۰۰۵، اعدام شده اند. درحدود ۳۰ نوجوان متخلف نیز درکشور در انتظارمرگ به سر می برند.

ایالات متحده، چین وپاکستان، تنها کشورهای دیگری درجهان هستند که نوجوانان متخلف را از سال ۲۰۰۱ به این سو اعدام کرده اند. پاکستان، دست اندر کار دو اعدام از این دست بوده است از جمله یکی درسال جاری. چین دو نوجوان متخلف را اعدام کرد وپنج نوجوان نیز درطی این مدت وپیش از زمانی که دادگاه عالی درآمریکا تصدیق کند که مجازات مرگ برای افراد زیر ۱۸سال برخلاف قانون اساسی کشوراست، درایالات متحده به مجازات مرگ رسیدند.

پنج سال است که پارلمان ایران قوانین ومقرراتی را برای جلوگیری از اعدام نوجوانان زیر هجده سال مطرح کرده است. دیده بان حقوق بشر که مخالف مجازات مرگ درهرشرایطی است، از رهبران ایران خواسته است که از این اصلاحات حمایت کنند.